

1. SAMOSTALNIK (»beseda stoji sama«)

A a) osebe b) predmeti c) pojmi (ne vidiš: veselje, žalost, svetloba, noč; ne da se postaviti v dvojino ali množino) d) živali e) rastline

B **LASTNA IMENA:** a) osebne b) zemljepisna c) stvarna lastna imena

C **OBČA IMENA:** za posamezne predmete ali stvari: ena miza, dve mizi, tri mize

D **ŠTEVNA IMENA:** ena miza, dve mizi, tri mize

E **NEŠTEVNA IMENA:** pojmi: veselje; snovi: moka, voda

F **MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI** imajo množino ("SO"): npr. Vrata so zaprta. Hlače so nove. Tla so ... Drva so ... Usta so zaprta. Možgani ... Pljuča ... Jetra ...

SPOL PRI SAMOSTALNIKU: MOŠKI – tistl je, ŽENSKI – tistA sta, SREDNJI – tistO je ...

DOLOČANJE SPOLA MNOŽINSKEMU SAMOSTALNIKU: MOŠKI – tistl so, ŽENSKI – tistE so, SREDNJI – tistA so ...

ŠTEVILO: EDNINA (snovna, pojmovna, skupna), DVOJINA, MNOŽINA

SKLON: 1. IMENOVALNIK – Kdo ali kaj? 2. RODILNIK – Koga ali česa? 3. DAJALNIK – Komu ali čemu? 4. TOŽILNIK – Koga ali kaj? 5. MESTNIK – Pri kom ali pri čem? 6. ORODNIK – S kom ali s čim? (Večina evropskih jezikov ima štiri sklone.)

SKLANJATVE (I.sklanj.): moške (4), ženske (4) srednje (3)

MOŠKE SKLANJATVE

I. **MOŠKA SKLANJATEV:** V prvo moško sklanjatev spadajo samostalniki moškega spola, ki imajo v rodilniku končnico A. Posebnosti: Živa bitja in stvari se razlikujejo v IV. sklonu: klobuk-0, medved-A.

Za C, Č, Š, Ž, J, prehaja O v E.

II. **MOŠKA SKLANJATEV:** Sem spadajo samostalniki moškega spola, ki se že končujejo s črko A v prvem sklonu, v rodilniku pa z e: vodja, vojvoda, Jaka ...

III. **MOŠKA SKLANJATEV:** Je sklanjanje s končnico nič; črkovna imena ali kratice.

IV. **MOŠKA SKLANJATEV:** je pridevniška: dežurni.

ŽENSKA SKLANJATEV

I. **ŽENSKA SKLANJATEV:** lipa; v prvo žensko sklanjatev spadajo samostalniki ženskega spola, ki imajo v rodilniku končnico E. Posebnosti: mati, hči, gospa, sam. na -ev: breskev ... Posebnosti še: boa, oboa; v rodilniku množine imata: boE, oboE

II. **ŽENSKA SKLANJATEV:** v im. ed. imajo ničto končnico: luč, reč ...

III. **ŽENSKA SKLANJATEV:** se sklanja s končnico nič; tuja ženska imena (Karmen), sam. ž. sp. s končnico na -i: Mici, mami ...

IV. **ŽENSKA SKLANJATEV:** dežurna; pridevniška sklanjatev.

SREDNJE SKLANJATVE

I. **SREDNJA SKLANJATEV:** mesto, srce, breme, tele ...

II. **SREDNJA SKLANJATEV:** Je ni.

III. **SREDNJA SKLANJATEV:** Se sklanja s končnico 0: ljubo domá, ljubega domá

IV. **SREDNJA SKLANJATEV:** Je pridevniška: črno, Krško

2. SAMOSTALNIŠKI ZAIMKI

1. **OSEBNI:** jaz, ti, on, midva, vidva, onadva; mi, vi, oni

Povratni osebni: sebe

2. **VPRAŠALNI:** kdo (po osebah), kaj (po vsem drugem)

3. **NEDOLOČNI:** ne+kdo, ne-kaj

4. **OZIRALNI:** kdo + R, ka + R

5. **CELOSTNI:** VSA + kdo VSE

6. **NIKALNI:** NI + hče, NIČ

3. **POSAMOSTALJENA BESEDA:** dežurni, dežurna, debel, debela ...; daj mi **piti** (pijačo)

...